

Společně tvoříme budoucnost Moravskoslezského kraje

**Zpráva o naplňování
Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje
za rok 2021**

Mgr. Radim Fojtík, Mgr. Jarmila Csanková
oddělení strategického plánování, KÚ MSK
Ostrava, březen 2022

Obsah

Úvod	3
1 Podnikavější a inovativnější kraj	4
Sledované indikátory	5
Strategické projekty	6
2 Vzdělanější a zaměstnanější kraj	7
Sledované indikátory	8
Strategické projekty	9
3 Zdravější a soudržnější kraj	10
Sledované indikátory	11
Strategické projekty	11
4 Čistější a zelenější kraj	12
Sledované indikátory	13
Strategické projekty	14
5 Propojenější a chytřejší kraj	15
Sledované indikátory	16
Strategické projekty	17
6 Atraktivnější a kulturnější kraj	18
Sledované indikátory	19
Strategické projekty	19
Závěr	20

Úvod

Strategie rozvoje Moravskoslezského kraje pro období 2019–2027 (dále jen Strategie) byla schválena zastupitelstvem kraje usnesením č. 14/1717 ze dne 12. 12. 2019. Tato krajská Strategie je zpracována jako střednědobý dokument dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, a určuje ve stanoveném období zaměření a cíle rozvoje kraje, zejména s ohledem na dynamický a vyvážený rozvoj kraje a jednotlivých částí jeho území. Obsahuje dlouhodobou vizi, určuje prioritní témata rozvoje, stanovuje strategické oblasti změn, kterých chce kraj dosáhnout, navrhuje opatření a typové aktivity, i návrhy strategických projektů, jež mají k dosažení cílů vést.

Hlavním principem realizace a naplňování strategických cílů je kontinuální příprava a podpora vzniku projektů, které mají potenciál strategické změny. Jde jak o individuální projekty investičního charakteru, jejichž nositelem je přímo kraj nebo je spolufinancuje společně s partnery v území, tak také o projekty menší, které mají potenciál dosáhnout požadované strategické změny.

Rok 2021 je druhým rokem platnosti Strategie. Shodou okolností se jedná o rok, kdy stále přetrvávala epidemie koronaviru a spolu s ní široká škála vládních opatření a restrikcí.

S ohledem na tyto skutečnosti je třeba vnímat přístup k hodnocení naplňování Strategie. Tato Zpráva se snaží poskytnout ucelený obraz dokumentu prostřednictvím stanovených indikátorů za předchozí rok s ohledem na dostupnost dat. Ta data, která dostupná jsou, je třeba pečlivě interpretovat a vést v patrnosti mimořádné události. V některých případech byly vytvořeny mapové aplikace, které mnohem lépe demonstrují sledovaný jev. Stav a vývoj realizace naplňování strategických projektů je znázorněn pro přehlednost graficky.

Rok 2021 byl především ve znamení přípravy regionu na proces transformace. V dubnu 2021 proběhla výzva ke sběru strategických projektů. Bylo předloženo celkem 65 záměrů s transformačním potenciálem. V červnu 2021 byl ze strany Regionální stálé konference MSK schválen tzv. Transformační plán MSK a současně také 13 vybraných strategických projektů. Na podzim roku 2021 byly tyto projekty taktéž projednány s veřejností. Dále probíhá příprava na jejich financování z Fondu pro spravedlivou transformaci.

Tato Zpráva o naplňování Strategie bude předložena na vědomí na jednání Regionální stálé konference MSK, která je klíčovým řídicím a koordinačním seskupením.

Zpracovatelem této Zprávy je: oddělení strategického plánování, odbor regionálního rozvoje a cestovního ruchu, Krajský úřad Moravskoslezského kraje.

1 Podnikavější a inovativnější kraj

Hlavní pozornost regionů a měst při rozvoji prostředí pro podnikání a inovace míří do oblastí vzdělávání, výzkumu a vývoje, služeb podpory zakládání a růstu mladých firem, rozvoje sítí spolupráce či atmosféry a image regionu. Rozhodující ingrediencí úspěchu je schopnost mnohostranné spolupráce zaměřené na formulaci společných strategických projektů a následně jejich profesionální realizaci. Jedná se o projekty, které cílí na řešení zásadních společných potřeb, které nemohou firmy ani jiné organizace samostatně vyřešit.

Ekonomika kraje již tři dekády prochází náročnou strukturální proměnou. Přejít od centrálně plánované ekonomiky založené na energeticky a surovinově náročných oborech probíhá v podmínkách zrychlujícího se technologického vývoje a zesílené soutěže měst a regionů o talentované lidi a investice. Intenzita podnikatelské činnosti v regionu výrazně ovlivňuje současnou a budoucí prosperitu jeho obyvatel. Moravskoslezský kraj patří zatím v rámci České republiky k regionům s nejnižší intenzitou podnikání.

Krajská a místní samospráva mohou pro urychlení této druhé fáze transformace mnohé udělat. Vedle zajištění kvalitní infrastruktury a základních veřejných služeb mohou systematicky investovat do specializovaných organizací na podporu hospodářského rozvoje regionu. V Moravskoslezském kraji byl základní kámen tohoto procesu položen v roce 2017 založením Moravskoslezského inovačního centra (MSIC, a. s.). Rok 2021 byl již čtvrtým rokem úspěšného rozvíjení podnikatelského inovačního ekosystému v Moravskoslezském kraji.

Dosud bylo ze strany MSIC, a. s., obslouženo 320 klientů a uskutečnilo se 610 podpořených změn ve firmách. Pozitivní vývoj inovačního ekosystému dokládá mimo jiné i celosvětový žebříček nejprogresivněji se vyvíjejících regionů a měst, který vychází pod názvem StartupBlink Ecosystem Report. Tento Report za rok 2021 potvrdil, že Ostrava drží 3. místo mezi inovačními ekosystémy v ČR (po Praze a Brně) a zaujímá 465. pozici mezi 1000 světovými inovačními centry.

Koronavirová epidemie významně zasáhla do mnoha podnikatelských aktivit. Moravskoslezský kraj se snažil podnikatelům nelehkou dobu usnadnit pokračováním projektu Rychlá rada. Zapojil do něj své spolupracující agentury a obchodní organizace a další partnery. Portál Rychlá rada poskytoval především rychle, jednoduše a zdarma orientaci v nabízené podpoře z regionálních, státních i evropských programů. Po dobu trvání projektu bylo zodpovězeno celkem 230 dotazů živnostníků, podnikatelů a firem.

V roce 2021 bylo ze strany kraje přímo podpořeno celkem 31 podnikatelských projektů prostřednictvím tzv. podnikatelských voucherů v hodnotě 8,3 mil. Kč. V březnu 2021 bylo otevřeno poradenské centrum v prostorách Okresní hospodářské komory v Karviné a Havířově. Slouží firmám, které jsou dodavatelsky navázány na OKD a existenčně je ohrožuje konec těžby černého uhlí v regionu.

Sledované indikátory

1.1 Podnikaví lidé

Počet firem podpořených v rámci programů podpory podnikání v MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
18	31	38	-	-	-	-	-	-

Zdroj: KÚ MSK, 2022

Počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou k 31.12.

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
255 042	258 300	262 405	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, RES, 2022

1.2 Vznik a růst firem

Pro účely prezentace množství firem a provozoven sídlící v Moravskoslezském kraji byla vytvořena [mapová aplikace](#). Aplikace obsahuje informace o sídle firmy, po jeho výběru se zobrazí atributové okno s vybranými informacemi. V aplikaci můžete hledat firmy v okolí, skupinově data filtrovat (podle odvětví činnosti a kategorie počtu zaměstnanců), měnit mapový podklad či si mapu vytisknout nebo stáhnout.

Počet firem (aktivních s více než 25 zaměstnanci)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 456	2 459	2 449	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Bisnode ČR, 2022

Hrubý domácí produkt (v mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
516 623	496 794	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2022

1.3 Podnikatelský a inovační ekosystém

Míra ekonomické aktivity (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
59	57,9	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2022

Počet zaměstnanců v podnikovém vývoji

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 945	2 982	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Zdroj: ČSÚ, 2022

1.4 Výzkum a vývoj

Podíl HDP kraje na celkových veřejných výdajích na výzkum a vývoj v ČR (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1,1	1,2	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

Výdaje na vědu a výzkum (mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5 546	5 973	n. ú.	-	-	-	-	-	

Zdroj: Zdroj: VDB ČSÚ, 2022

1.5 Velké firmy

Tržby za přímý export výrobků a služeb průmyslové povahy (mil. Kč)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
535 123	490 809	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka MSK, ČSÚ, 2022

Přehled významných zaměstnavatelů (vyjma veřejných subjektů a jejich p. o.)

Název subjektu	Kategorie počtu zaměstnanců
TŘINECKÉ ŽELEZÁRNY, a. s.	5 000 - 9 999 zaměstnanců
Liberty Ostrava a.s.	5 000 - 9 999 zaměstnanců
H R U Š K A, spol. s r. o.	4 000 - 4 999 zaměstnanců
Varroc Lighting Systems, s.r.o.	3 000 - 3 999 zaměstnanců
Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
OKD, a.s.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
Brose CZ spol. s r.o.	2 500 - 2 999 zaměstnanců
Tieto Czech s.r.o.	2 000 - 2 499 zaměstnanců
Hanon Systems Autopal s.r.o.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
BRANO a.s.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
Veolia Energie ČR, a.s.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
SUNGWOO HITECH s.r.o.	1 500 - 1 999 zaměstnanců
...	

[Mapová aplikace firem a provozoven v Moravskoslezském kraji](#)

Zdroj: Bisnode ČR, 2022

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Podnikavý region						
Digitální inovační hub						
Smart and Green District						
Pohornická krajina						
Expat centrum Ostrava						
ATIC						

2 Vzdělanější a zaměstnanější kraj

Posílení veřejných výzkumných a vývojových kapacit v kraji nelze dosáhnout bez účinné spolupráce místních aktérů s centrálními orgány státu. Posilování kvality ve výzkumu by mělo být prioritně zacíleno na tematické oblasti, v nichž již bylo dosaženo minimální kritické masy (např. moderní energetika, informační technologie ad.). Právě v těchto oblastech lze snadněji a rychleji dosáhnout mezinárodní excelence, a tím atraktivity.

Hlavní identifikované problémy v oblasti vysokého školství, které by měly být řešeny: Nemoderní stávající vzdělávací kapacity (včetně přístrojového vybavení a pomůcek), které nevyhovují novým trendům ve vzdělávání, nekonkurenceschopná vzdělávací infrastruktura při srovnání s VŠ z vyspělých zemí. Stagnující anebo klesající výsledky gramotností v mezinárodních testováních. Nedostatečné materiální, technické a personální zabezpečení programů celoživotního vzdělávání/univerzity třetího věku.

Kvalita a prestiž vzdělávacích institucí, zejména vysokých škol, je důležitou podmínkou pro rozvoj kraje. Současný vývoj počtu studentů vysokých škol je v Moravskoslezském kraji nepříznivý a není ovlivněn pouze demografickými změnami. Vzhledem k uvedenému trendu je žádoucí, aby se kraj zasadil o růst podílu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a kladl důraz na kvalitu jejich studia pro potřeby dynamicky se rozvíjející ekonomiky.

Hlavními potřebami v oblasti středního školství jsou: podpora vybudování a vybavení odborných učeben se zaměřením na výuku cizích jazyků, zázemí pro výuku přírodních věd a polytechnického vzdělávání (zejména technické a řemeslné obory). Kraj chce posilovat investice do digitálních kompetencí, měkkých dovedností a čtenářské a matematické gramotnosti žáků a studentů. Rozvoj infrastruktury jednotlivých škol, včetně rekonstrukcí a vybavení je nezbytný pro zkvalitňování výuky a přiblížení školního prostředí praxi. V neposlední řadě je nutný rozvoj spolupráce středních škol se zaměstnavateli.

Rok 2021 byl v oblasti vzdělávání výrazně ovlivněn koronavirovou epidemií. Došlo k rozvoji distanční výuky a zlepšení digitálních kompetencí učitelů, žáků a studentů. Moravskoslezský kraj provedl celkem 44 investičních akcí na budovách středních škol v objemu 605 mil. Kč v roce 2021. Byly vybudovány např. nové dílny pro praktickou výuku na SOŠ Frýdek-Místek nebo na SŠ stavební a dřevozpracující v Ostravě či nová venkovní sportoviště při gymnáziu v Českém Těšíně. Do provozu bylo uvedeno nové výukové středisko střední zemědělské školy v Opavě. V rámci projektu Výuka pro průmysl 4.0 bylo zakoupeno moderní vybavení robotických pracovišť 6 středních škol v kraji.

Stipendia pro středoškolské studenty ve vybraných řemeslných oborech zvýšila zájem studentů o technické obory. Ve školním roce 2019/2020 bylo vyplaceno na tato stipendia celkem 10,4 mil. Kč, ve školním roce 2020/2021 pak celkem 13 mil. Kč. Na dotační program stáží studentů SŠ, VOŠ a VŠ ve firmách bylo vyčleněno 5 mil. Kč pro rok 2021.

Sledované indikátory

2.1 Moderní vzdělávání a kompetence pro život

Míra nezaměstnanosti (k 31.12)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3,7	3,6	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Zdroj: VDB ČSÚ, 2022

2.2 Atraktivní vysoké školy

Podíl obyvatel s VŠ vzděláním (%)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
16,1	n. ú.	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2022

2.3 Kariérové poradenství

Míra zaměstnanosti (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
56,9	55,9	55,7	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

2.4 Kvalitní pracovní místa

Průměrná hrubá měsíční mzda

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
32 845	35 183	33 941	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, 2022

2.5 Inovace při snižování dlouhodobé nezaměstnanosti

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (déle než rok) na celkovém počtu nezaměst. (v % k 31.12.)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
31	35	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Služby pro volbu kariéry a uplatnitelnosti na trhu práce MSK (TRAUTOM)						
Modernizace školního statku v Opavě						
Technologická a podnikatelská akademie						
Dílny na Střední odborné škole ve Frýdku-Místku						
Fakulty sportu a umění OSU						
Ekonomická fakulta						
Centra profesního vzdělávání SLU (CEPIS)						
OKAP II.						
InfoReg						
C-HUB						

3 Zdravější a soudržnější kraj

Moravskoslezský kraj trápí neuspokojivá dostupnost zdravotní péče v řídké zalidněných a hůře dostupných oblastech (týká se především západní a severozápadní části kraje). Počty akutních lůžek jsou dostatečné, naopak chybí lůžka následné péče. Je identifikována potřeba investic do infrastruktury poskytovatelů zdravotnické péče. Schází lékaři, zdravotní sestry i sociální pracovníci. Příležitostí je další rozvoj v oblasti digitalizace zdravotnictví. Zvyšuje se průměrný věk obyvatel kraje a roste podíl seniorů v populaci, tudíž je nutný rozvoj geriatrické a následně paliativní a hospicové péče.

Moravskoslezský kraj patří k největším krajům v ČR a v sociální oblasti má svá specifika. Zatímco se stárnutím populace se potýkají téměř všechny kraje v ČR, dopady ukončování těžebních prací se týkají pouze tzv. uhelných regionů. Dalším specifickým je nedostatečně rozvinutá síť občanských služeb v příhraničních oblastech kraje. Při řešení sociálních dopadů v těchto oblastech (příhraniční, řídké zalidněné oblasti, strukturálně postižené oblasti) jsou jedním z nezastupitelných nástrojů řešení právě sociální služby.

Moravskoslezský kraj pravidelně zpracovává a aktualizuje tzv. Střednědobý plán sociálních služeb. V současné době je v krajské síti sociálních služeb zařazeno více než 700 sociálních služeb poskytovaných více než 200 poskytovateli sociálních služeb. Dlouhodobě je kladen důraz zejména na podporu služeb terénního charakteru, které jsou poskytovány v přirozeném prostředí domovů.

V oblasti zdravotnictví a sociálních služeb se rok 2021 nesl především ve znamení boje proti onemocnění covid. Zásadní změnou byl rozjezd vakcinace. Moravskoslezský kraj spolupracoval s krajskou hygienickou stanicí a angažoval se ve zefektivnění procesu vakcinace, zejména zřizováním mobilních očkovacích týmů a očkovaním ve firmách. Z investičních akcí ve zdravotnictví byly významné tyto: rekonstrukce Odborného léčebného ústavu Metylovice, rekonstrukce Sanatoria Jablunkov, rozšíření služeb gastrocentra v nemocnici v Orlové, rekonstrukce psychiatrického oddělení nemocnice Havířov.

Kraj každoročně vyhláší několik dotačních programů v oblasti soc. služeb. Program zvýšení kvality poskytování sociálních služeb za rok 2021 vyplatil 39,2 mil. Kč na 117 projektů. Na vybavení a investiční akce sociálních podniků bylo vyčleněno 3 mil. Kč. Investiční akce: Rekonstrukce a přístavba Domova pro seniory v Karviné (+ 25 lůžek), Domov Bílá Opava (+ 19 lůžek), Chráněné bydlení Sedlnice (výšení komfortu i kapacity), Domov Harmonie pro osoby se zdravotním postižením Krnov (+12 klientů). V Moravskoslezském kraji působí 120 pěstounských rodin. Kraj pro ně připravil celkem 3 víkendové pobyty v Jeseníkách, kde mohli pěstouni načerpat energii a vzájemně sdílet své zkušenosti.

Sledované indikátory

3.1 Kvalitní a vysoce odborná zdravotní péče

Počet lůžek různého typu v nemocničních zařízeních a počet lékařů celkem

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
6 436	6 500	n. ú.	-	-	-	-	-	-
5 361	5 356	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2021

3.2 Prevence a zdravý životní styl

Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5,75	7,00	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2021

3.3 Život v komunitě

Počet sociálních podniků

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
68	68	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Výroční zpráva klasteru SINEC za rok 2020

3.4 Služby společně

Počet lůžek v domovech pro seniory

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4 701	4 629	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2021

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Vybavení a rozvoj služeb Zdravotnických zařízení						
Rozvoj kapacity pobytových sociálních služeb pro seniory						
Vytvoření sítě kvalitních a dostupných sociálních služeb odpovídající skutečným potřebám občanů kraje						
Rozvoj komunitních služeb umožňujících život v přirozeném prostředí s využitím přirozených zdrojů						

4 Čistější a zelenější kraj

Kvalita ovzduší je hlavním problémem životního prostředí v Moravskoslezském kraji a přispívá významnou měrou k jeho negativní image. Přes klesající produkci emisí se nedaří adekvátně snížit překračování limitů hlavních škodlivin v průmyslové části kraje. Na uvedeném stavu se podílí emise z velkých zdrojů, lokálních topenišť, dopravy, přeshraniční přenos škodlivin ze Slezského vojvodství a významnou měrou také meteorologická situace.

Ekonomický profil Moravskoslezského kraje se transformuje, postupně se uzavírají uhelné zdroje a blíží se ukončení těžby černého uhlí. Do popředí se dostává důraz na životní prostředí, využití OZE a dalších netradičních zdrojů. Moravskoslezský kraj má za cíl transformaci energetického mixu směrem od závislosti na uhlí k soběstačnosti a využívání nízkoemisních a obnovitelných zdrojů energie. Dalším identifikovaným problémem na úrovni Moravskoslezského kraje je nepřipravenost na radikální změny nakládání s komunálním odpadem.

Moravskoslezský kraj se snaží podpořit projekty revitalizace brownfields prostřednictvím konzultační činnosti MSID, a. s., a také krajským dotačním programem pro tvorbu projektové dokumentace.

V roce 2021 byly zveřejněny výsledky Studie dopadu odklonu od uhlí. Realizací návazných opatření, které identifikovala tato studie, bylo pověřeno Moravskoslezské energetické centrum.

V rámci projektu LIFE COALA podepsal Moravskoslezský kraj s Evropskou komisí dotační smlouvu na 10 milionů eur. Tyto peníze kraj využije na zvýšení odolnosti vůči klimatickým změnám. V rámci desetiletého projektu bude kraj přispívat na adaptační plány i konkrétní opatření, jako je využívání dešťové vody, zelené střechy nebo úprava veřejných prostranství ve městech.

Dále pokračují aktivity na pohornickém území Karvinska, přičemž dochází k ožívování těchto míst, a v roce 2021 proběhla investice do mobiliáře rekreační zóny kolem Karvinského moře, začal provoz pohornického turistického vlaku, uskutečnil se tzv. POHOden a bylo podepsáno memorandum o spolupráci při transformaci území mezi klíčovými aktéry – MSK, MPO a státním podnikem Diamo.

Moravskoslezský kraj je nejúspěšnějším krajem v ČR v čerpání tzv. kotlíkových dotací. V rámci 3. výzvy byla podpořena výměna 1564 kotlů za 181 mil. Kč. Celkem se vyměnilo již 17 tisíc neekologických kotlů.

Na stabilizaci a obnovu včelstev bylo v roce 2021 vyčleněno 2 mil. Kč v novém dotačním programu. Obce mohou opravit místní komunikace poničené těžbou kůrovcového dřeva s využitím dotace Ministerstva pro místní rozvoj ČR a spolufinancováním kraje. Kraj také zorganizoval ve spolupráci s Biskupskými lesy dobrovolnickou akci výsadby nových stromů na Ondřejníku v Beskydech. Podařilo se vysázet 3000 nových sazenic a do akce se zapojili v rámci EVVO i žáci krajských středních škol.

Sledované indikátory

4.1 Čisté ovzduší

Průměrné roční koncentrace tuhých látek v ovzduší (tuny) – data k dispozici 2-3 roky zpětně

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
5 325,7	n. ú.	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČHMÚ, 2022; ČSÚ, 2022

4.2 Prevence vzniku a využití odpadů

Celková produkce všech odpadů (tis. t)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
4 840	4 492	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MŽP, databáze VISOH, 2022

Celková produkce komunálních odpadů (tis. t)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
652,6	646,8	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MŽP, databáze VISOH, 2022

4.3 Adaptace na dopady klimatické změny

Zpracování adaptační strategie MSK – **ANO** [Adaptační strategie MSK na dopady změny klimatu](#)

Počet ČOV v obcích MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
167	172	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČHMÚ, 2022; ČSÚ, 2022

4.4 Šetrné využívání krajiny

Koeficient ekologické stability

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1,3	1,4	1,4	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2021

4.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Počet akcí EVVO

Rok 2019:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Soutěž Ekologická škola v Moravskoslezském kraji ve školním roce 2018/2019
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem aktivity v zahradách
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem extra akce
- Individuální dotace

Rok 2020:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Poskytování účelových neinvestičních prostředků příspěvkovým organizacím Moravskoslezským krajem (aktivity v zahradách)
- Individuální dotace
- Vydání publikace Víla Julinka

Rok 2021:

- DP Podpora vzdělávání a poradenství v oblasti životního prostředí
- Individuální dotace – celkem 7
- Letní škola koordinátorů

Zdroj: KÚ MSK, 2022

4.6 Nová energetika

Spotřeba paliv a energií (v GWh)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
EL 8 087 ZP 9 516	EL 7 788 ZP 9 414	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2021, ČSÚ 2022

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Pohornická krajina						
Materiálové a energetické využití odpadů						
Čisté ovzduší						
Energetické úspory ve veřejných budovách MSK						
Centrum pro výzkum energetické a sociální změny (REFRESH)						

5 Propojenější a chytřejší kraj

Moravskoslezský kraj svou polohou na křižovatce dopravních tahů, charakterem území s intenzivní urbanizací, polycentrickým uspořádáním sídelní aglomerace a průmyslovou tradicí je předurčen k dopravní přitažlivosti pro tranzitní, cílovou a zdrojovou dopravu. Zájmem Moravskoslezského kraje je dokončení páteří dopravní sítě pozemních komunikací, železnic, ale i návazné logistiky a letecké dopravy.

Správa silnic Moravskoslezského kraje každoročně aktualizuje tzv. Bílou knihu, což je komplexní materiál Moravskoslezského kraje, který systematicky mapuje stav komunikací II. a III. třídy na území kraje a vyhodnocuje potřebnost investic, rekonstrukcí a modernizací na této silniční síti. Bílá kniha je využívána k tvorbě krátkodobých investičních plánů (plánovací období 1–2 roky) a také k tvorbě plánů střednědobých (plánovací období 3–5 let) i koncepčních úvah s horizontem nad 10 let. Svým pojetím jde o materiál otevřený. Bílá kniha vychází z dlouhodobé Konceptce rozvoje dopravní infrastruktury Moravskoslezského kraje.

Moravskoslezský kraj si klade do roku 2027 za cíl množství změn. Zrychlí se napojení kraje na okolní aglomerace. Dojde k zahájení výstavby vysokorychlostní železniční tratě. Bude zajištěno napojení letiště Leoše Janáčka na ekonomická centra světa skrze letištní uzel mezinárodního významu. Zlepší se napojení západních částí kraje na dálniční síť. Prostřednictvím uzlů kombinujících různé typy přepravy budou moct infrastrukturu využívat i lidé z odlehlejších částí kraje.

V roce 2020 byl zahájen provoz pravidelné letecké linky z Ostravy do Varšavy. V roce 2021 byla zahájena výstavba terminálu kombinované dopravy na letišti v Mošnově. Letiště odbavilo v roce 2021 celkem 137 558 cestujících, což znamená oproti roku 2020 významný nárůst. Je ale potřeba podotknout, že rok 2020 byl velmi silně ovlivněn koronavirovou epidemií. V nákladní dopravě došlo k nárůstu o 28 % oproti roku 2020 a bylo odbaveno celkem 18 225 tun nákladu.

Moravskoslezský kraj investoval do rekonstrukcí silnic. Byla zahájena výstavba obchvatu Polanky nad Odrou, jedná se o dopravní propojení ostravské městské části Stará Bělá s obcí Klimkovice. Po rekonstrukci je taktéž silnice v obci Stonava, která si vyžádala 49 mil. Kč. Dokončen byl taktéž průtah místní částí Josefovce v obci Klimkovice a opravena byla cesta mezi Studénkou a Pustějovem. V rámci zkvalitňování veřejné dopravy byly na trase Ostrava – Frenštát pod Radhoštěm nasazeny nové moderní vlaky. Do Petrovic u Karviné začaly jezdit elektrické vlaky. Byla zavedena nová autobusová linka ba trase Kopřivnice – Příbor – Nový Jičín – Hranice na Moravě, kde je možný přestup na dálkové spoje. Byl vyhlášen tendr na pořízení 10 autobusů na vodík pro Havířovsko.

V rámci posilování integrovaného záchranného systému bylo zainvestováno 37 mil. Kč do vybavení a rekonstrukce hasičských stanic nejen profesionálních, ale i dobrovolných hasičů.

Sledované indikátory

5.1 Podpora řešení chytřejšího kraje

Podíl domácností vybavených vysokorychlostním připojením k internetu – 30Mb a více (v %)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
81,7	82,8	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, 2022

5.2 Podpora udržitelné mobility

Přeprava cestujících ve veřejné autobusové dopravě v rámci kraje (v tis. osob)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
33 844	23 294	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, 2022

5.3 Přechod k nízkouhlíkové a bezemisní dopravě

Podíl emisí CO a CO₂ z indiv. osobní dopravy na celkové produkci emisí z dopravy (%)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
CO 84,5	CO 85,2	n. ú.	-	-	-	-	-	-
CO ₂ 60,5	CO ₂ 65							

Zdroj: Zpráva o stavu ŽP v MSK, MŽP, 2021

5.4 Vnější dostupnost kraje

[Mapová aplikace](#) zobrazuje základní informace ohledně průměrných intenzitách vybraných typů automobilové dopravy na dálniční a silniční síti Moravskoslezského kraje. Jedná se o výsledky celostátního sčítání dopravy z let 2000, 2005, 2010 a 2016, jež na sebe metodicky navazují.

Délka dálniční a silniční sítě (I., II., III. třídy) v MSK (v km)

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
3 480	3 480	n. ú.	-	-	-	-	-	-

Zdroj: ČSÚ, ŘSD, 2022

5.5 Integrovaný záchranný systém

Počet nehod celkově a počet nehod s následky na životě nebo zdraví do 30 dnů po nehodě v MSK

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
10 250	9 197	n. ú.	-	-	-	-	-	-
1 989	1 722							

Zdroj: Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2021, ČSÚ 2022

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Propojení kraje – datová síť						
Rozvoj nízkoemisní mobility v kraji						
Rozvoj Letiště LLJO						
Modernizace železniční infrastruktury						
Modernizace / výstavba silniční sítě v MSK						
Rozvoj IZS						
Tramvajová trať – Ostrava – Havířov – Karviná						
Dynamický dopravní dispečink MSK						
Vysokorychlostní trať Ostrava – Praha						
Geoportál						

6 Atraktivnější a kulturnější kraj

Společnost vnímá kulturní dědictví, udržitelný cestovní ruch a na nich založené ekonomické činnosti jako prostředek k řešení řady výzev souvisejících s rozvojem místního potenciálu, zachováním kulturního dědictví pro další generace, vyrovnáváním meziregionálních rozdílů, a to zvláště v těch oblastech, kde není potenciál pro další ekonomické činnosti. Využití kulturního dědictví podporuje integrovaný sociální, hospodářský a environmentální rozvoj a přispívá k rozvoji udržitelného cestovního ruchu a k rozvoji kulturních a kreativních odvětví. Udržitelný cestovní ruch přispívá k podpoře zaměstnanosti a podnikání, rozvoji infrastruktury a vybavenosti destinací, rozvoji volnočasových i kulturních aktivit v regionech využitelných pro návštěvníky i pro rezidenty. Udržitelný cestovní ruch představuje významné socio-ekonomické odvětví a umožňuje maximální využití potenciálu přírodního a kulturního dědictví. Udržitelný cestovní ruch představuje nástroj zvyšování kvality života v regionech a předcházení vysídlování obyvatelstva z regionů.

Moravskoslezský kraj disponuje významným kulturním a přírodním dědictvím. Na území kraje se nachází, mimo jiné, 20 národních kulturních památek a 3 chráněné krajinné oblasti pokrývající šestinu území. Dolní oblast Vítkovice je třetí nejnavštěvovanější národní kulturní památka, která je evropským vzorem pro revitalizace brownfieldů a unikátním příkladem inovativního využití kulturního dědictví s dopadem do území.

V roce 2021 byl výrazně podporován další rozvoj tzv. Technotrasy. Byl spuštěn motivační program pro návštěvníky s názvem Technotrasy Card. Bylo slavnostně otevřeno nové Muzeum nákladních automobilů Tatra Kopřivnice (investice ve výši 172 mil. Kč). Do provozu bylo uvedeno 5 yogapointů, pokračuje rozvoj sítě cyklostezek, zejména v okolí Slezské Harty a v Poodří a byla podpořena osoblažská úzkokolejka. Větší investice se týkala také nové expozice zámku v Bruntále. Kraj dále dotuje program na podporu audiovizuální tvorby. V roce 2021 byly zahájeny práce na Strategii řízení cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji.

V předchozích letech se dařilo zvyšovat počet návštěvníků kraje. Rok 2019 pak byl rokem rekordním, kdy do kraje přicestovalo více než milion návštěvníků. Rok 2020 poznamenaný koronavirovou epidemií pak znamenal pokles návštěvnosti o necelých 40 % (celorepublikově klesla návštěvnost meziročně o 51 %). Rok 2021 pak zase došlo k mírnému nárůstu počtu ubytovaných návštěvníků o 5,5 %. Turisty nejvíce lákají Beskydy a Jeseníky.

[Mapové aplikace \(pivovary, rozhledny, kulturní památky, koupaliště, autokempy, ...\)](#) vytvořené pro širší veřejnost jsou k dispozici na stránkách Moravskoslezského kraje.

Sledované indikátory

6.1 Podpora řešení chytřejšího kraje

Počet hostů a počet přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
1 015 746	612 681	646 257	-	-	-	-	-	-
2 846 835	1 853 005	1 923 466	-	-	-	-	-	-

Zdroj: VDB ČSÚ, 2022

6.2 Živá kultura a kreativita

Počet kulturních a národních kulturních památek

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
2 093	2 098	1 999	-	-	-	-	-	-
20	20	20	-	-	-	-	-	-

Zdroj: NPÚ – památkový katalog, 2022

6.3 Komunity a veřejné prostory

Pro potřeby prezentace množství objektů identifikovaných jako brownfieldy (dle obecně platné definice) byla vytvořena [mapová aplikace](#).

Počet objektů brownfields regenerovaných pro nové využití

2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
34	29	14	-	-	-	-	-	-

Zdroj: MSID, MSK, 2022

Strategické projekty

Název projektu / balíku	Záměr	Příprava	Pilotní fáze	Realizace	Dokončeno	Nerealizuje se
Turistické využití Jesenicka						
Turistické využití Beskyd						
Pohornická krajina						
Moravskoslezská vědecká knihovna						
Přístavba Galerie výtvarného umění v Ostravě						
Ostravská koncertní hala						
Muzeum+						
Svět techniky 2020+ (Education District)						

Závěr

Moravskoslezský kraj se musí proměnit, rozvíjet, hledět do budoucnosti, usilovat o nalezení a využití nových příležitostí vlastním úsilím. Jelikož to nemůže zajistit ani způsobit sám stát, musí být proto v krajích fungující, spolehlivé a důvěryhodné instituce, aktivní lidé a jejich skupiny, které se o změnu snaží. K úspěchu Strategie je proto třeba, aby místní hráči, vč. soukromých podniků a neziskových organizací, sami aktivně usilovali o změnu. Účelem je takové aktivity podpořit, mobilizovat místní hráče, vtáhnout je do realizace a podpořit změny.

Rokem 2021 začalo další programové období EU. Vedle již tradičních tematicky zaměřených operačních programů, bude mít Moravskoslezský kraj k dispozici samostatný nástroj pro podporu svých strategických projektů. Jedná se o Operační program spravedlivá transformace (OP ST), který je určen pro strukturálně postižené regiony (Ústecký kraj, Karlovarský kraj a Moravskoslezský kraj).

OP ST bude podporovat projekty zaměřené na vytváření nových pracovních míst, obnovu území po těžbě uhlí či návazného průmyslu, regionálně specifické projekty v rámci podnikatelského prostředí, vědy a výzkumu nebo aktivní politiky zaměstnanosti. Čerpání OP ST je podmíněno zpracováním tzv. Plánů spravedlivé územní transformace. Moravskoslezský kraj má připraven a schválen tzv. Transformační plán.

Sociální výzvy spojené s efektivní a spravedlivou transformací budou vyžadovat diverzifikaci regionálních ekonomik, vytváření nových podnikatelských příležitostí a zvyšování a změnu kvalifikace a kompetencí pracovníků, stejně jako zesílenou podporu obnovitelné energie, energetické účinnosti a rekultivace kontaminovaných území. Aby se splnily tyto transformační výzvy, byla identifikována vysoká prioritní investiční potřeba.

Moravskoslezský kraj proto uzavřel memorandum o spolupráci s Národní rozvojovou bankou. V souvislosti s transformací regionu a odchodu od uhlí plánuje kraj investovat do rozvoje infrastruktury, revitalizace pohornického území a dalších projektů. NRB pomůže s jejich posouzením a poskytne vhodnou formu financování. K procesu transformace byla uspořádána konference s názvem Evropské příležitosti pro transformaci a rozvoj MSK dne 30. 9. 2021 v Karviné. Konference se zúčastnilo více než 150 posluchačů.

V neposlední řadě je třeba zmínit, že kraj podepsal se zástupci České spořitelny smlouvu o poskytnutí dlouhodobého investičního úvěru. Ta umožní za velmi výhodných podmínek čerpat v letech 2021 až 2024 finanční prostředky v celkovém objemu 3 miliard korun. Tento úvěr bude kraj splácet v letech 2026 až 2035 rovnoměrnými ročními splátkami ve výši 300 milionů korun. Moravskoslezský kraj tak nebude v nejbližších letech zatížen zvýšenými splátkami jistiny.

Vzhledem k těmto skutečnostem očekáváme akceleraci realizace mnoha strategických projektů s dopadem na celkovou transformaci kraje až v období 2023+.

